

Tlačová správa

Slovensko potrebuje parlament regiónov. Celoslovenská petícia za zvýšenie počtu volebných obvodov pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.

Prešov – 10. mája 2019 – Slovensko potrebuje toľko volebných obvodov, koľko má krajov. Zmenu možno priniesť len z regiónov a ľuďmi, ktorí majú skúsenosti s komunálom a občianskou angažovanosťou. S ľuďmi, ktorí majú víziu spravovať vlastnú obce, ktorí svojmu mestu dávajú svoju energiu. Samospráva je kolískou praktickej politiky a otvoreným priestorom pre správu miestnych záležitostí. Preto petíciu za zrušenie jedného volebného obvodu a zvýšenie počtu volebných obvodov pre parlamentné voľby začíname zdola, z regiónov.

Preto práve symbolicky v regióne ohlasujeme celoslovenskú petičnú akciu. Jeden volebný obvod zaviedla vláda Vladimíra Mečiara a napriek kritike vtedajšej opozície neboli parlamentné voľby v roku 1998 jediné v jednom volebnom obvode, ale prvé. A dodnes je to rovnako.

Keď sa pozrieme k susedom, musíme konštatovať, že všade je viac ako jeden volebný obvod. Česká republika 14 volebných obvodov, Poľská republika 41 volebných obvodov, Maďarská republika má 106 jednomandátových volebných obvodov. Každá z týchto krajín, tak ako Slovensko prechádzala rovnakú cestu demokratizácie od roku 1990, v každej z krajín V-4 sa v roku 1990 znovuobnovila miestna územná samospráva a postupne boli zriadené aj vyššie územné celky. Jeden volebný obvod je o straníckych centrálach a nie o našich regiónoch. Každé volebné obdobie je v parlamente výrazné zastúpenie poslancov z bratislavského kraja. Z 8 krajov je pritom šiesty najväčší! Presnejšie, z 8 krajov je 3. najmenší!

Tento stav, ktorý máme od roku 1998 vyhovuje straníckym centrálam, ale neprospieva ľuďom v regiónoch. Slovensko potrebuje parlament regiónov, pretože dlhodobo sme svedkami anonymity, hoci potrebujeme priamu zodpovednosť. Je evidentné, že hlas straníckej centrály je silnejší ako potreby regiónov. Chceme, aby počet volebných obvodov bol taký, aký je počet samosprávnych krajov. Chceme, aby sme mali možnosť voliť kandidátov na poslancov podľa krajov, lebo tých čo poznáme môžeme voliť, ale aj kontrolovať, čo a ako robia pre náš kraj.

Bratislavský kraj tvorí osem okresov s necelými 650-tisíc obyvateľmi, je teda z ôsmich krajov tretí najmenší. Napriek tomu ho po voľbách 2002 zastupovalo 63 a o štyri roky neskôr 54 poslancov. V rokoch 2010 až 2012 ich už bolo 71, obsadili 39 percent mandátov. Po predposledných voľbách v priebehu volebného obdobia zložilo poslanecký sľub 68 reprezentantov z tohto kraja a aktuálne zastúpenie dosahuje počet 54 poslancov. Prešovský kraj (13 okresov, vyše 800-tisíc obyvateľov) je najväčší na Slovensku, no v parlamente ho reprezentuje iba 12 politikov, Košický (11 okresov, takmer 700-tisíc obyvateľov) – tiež 12 poslancov a Žilinský kraj (11 okresov, necelých 700-tisíc obyvateľov) 13. Približne o 20-tisíc občanov menej žije v Nitrianskom kraji (7 okresov) a má v NR SR 16-členné zastúpenie, Banskobystrický (13 okresov, 650-tisíc ľudí) – 19, Trenčiansky (9 okresov, takmer 600-tisíc obyvateľov) – 10 a najmenší Trnavský kraj (7 okresov, viac ako 500-tisíc obyvateľov) má 14 poslancov v NR SR.

Petícia v znení: „My, dole podpísaní občania, na základe čl. 27 Ústavy SR a zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve žiadame, aby sa voľby do Národnej rady Slovenskej republiky konali tak, že voľby poslancov do Národnej rady SR sa budú konať vo volebných krajoch, ktorých počet a hranice budú kopírovať územnosprávne členenie v zmysle osobitného zákona," začína dnes, 10. mája 2019

a jej iniciátori predpokladajú, že 100 000 podpisov voličov potrebných na to, aby sa touto zmenou zaoberal parlament bude získaných na jeseň.

Petícia bude zbieraná priebežne, tak priamou komunikáciou s obyvateľmi v regiónoch, ako aj na web stránke peticie.com. Pre petičnú akciu bola zriadená špeciálna web stránka www.parlamentregionov.sk. Na web stránke budú priebežne publikované aj podporné vyjadrenia osobností k prínosu voľby poslancov Národnej rady Slovenskej republiky v krajoch.

Starostka košickej mestskej časti Nad Jazerom a poslankyňa Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja Lenka Kovačevičová na margo zvýšenia počtu volebných obvodov konštatuje: „Je nevyhnutné, aby nás v parlamente zastupovali práve ľudia z regiónov, ktorí poznajú svoj región najlepšie, vedia čo ľudia v danom regióne potrebujú, čím žijú, čo treba zlepšiť, zmeniť, vybudovať, vedia sa za to lepšie zasadiť. Je to o väčšej zodpovednosti voči obyvateľom i snahe prinášať výsledky a riešenia. Centralizáciou sa prehľbujú práve regionálne rozdiely, centralizácia a jeden volebný obvod do NRSR ako doteraz, ponúka politikov, zástupcov, mnohokrát pasívnych, ktorí idú do parlamentu pospať či prespať štvorročné funkčné obdobie, toto treba zmeniť ! Ak chceme na Slovensku zmenu k lepšiemu, musíme začať zmenou volebných obvodov do NR SR, funguje to roky v iných krajinách, bude aj u nás.“

Marcel Kaščák, starosta obce Nižná Voľa z okresu Bardejov pritom zdôrazňuje: „Ak by sa volilo v jednotlivých krajoch osobitne, v parlamente by sme mali zástupcov z nášho regiónu, ktorí poznajú jeho silné a slabé stránky. Vedia, kde treba pomôcť a naopak, kde by mohol aj región na druhom konci Slovenska pomôcť celému štátu napr. v priemysle, či cestovnom ruchu. Spravodlivé zastúpenie poslancov parlamentu podľa jednotlivých krajov Slovenska dáva príležitosť na to, aby ich nielen reprezentovali, ale hlavne obhajovali ich záujmy.“

Ján Štovka, fotograf, tiež podporuje petíciu, čo zdôvodňuje nasledovne: „V našom každodennom živote stretávame množstvo ľudí, ktorí sú pre nás často anonymní a nepoznáme ich osobne. Je lepšie poznať zodpovedného vedúceho ako generálneho riaditeľa s celým svojim aparátom. Takto možno lepšie reklamovať tovar osobne u konkrétneho človeka, ktorý nám ho predal ako u pre nás neznámeho generálneho riaditeľa. Preto je dôležitá zmena volebného systému na Slovensku aby sme vedeli adresovať svoje sťažnosti konkrétnemu človeku, ktorý vzíde z regiónu, v ktorom žijeme.“

Výhody voľby poslancov parlamentu v krajoch vidí aj starosta obce Veľké Revištie z okresu Sobrance a poslanec Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja Martin Hrunka: „Keď budeme môcť voliť poslancov národnej rady v krajoch, vieme presne kto nás zastupuje a ako úspešne presadzuje to, čo náš región potrebuje. Preto adresná voľba poslancov je aj skutočná kontrola odvedenej práce v Bratislave.“

Iniciátormi občianskej petície sú Michal Kaliňák, politológ, Martin Hrunka, starosta obce a poslanec zastupiteľstva VÚC a Patrik Palacka, lekár.